10. Lokality soustavy Natura 2000

Natura 2000 je soustava chráněných území evropského významu, vytvářená podle jednotných kritérií v rámci Evropské unie pro ochranu vybraných ohrožených, vzácných či jinak cenných druhů rostlin, živočichů a typů přírodních stanovišť. Hlavním kritériem ochrany je situace v celé Evropě a tedy ochrana celoevropského významu. Přitom v části Evropy (tedy i v České republice) může jít o druhy nebo stanoviště třeba i relativně hojnější.

Lokality soustavy natura tvoří ptačí oblasti vymezené na základě směrnice 79/409/EHS o ochraně volně žijících ptáků a evropsky významné lokality (EVL) vymezené podle směrnice 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Obě směrnice byly implementovány do zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění zákona č. 218/2004 Sb.

V blízkém okolí Frýdku-Místku není žádná ptačí oblast. V Moravskoslezském kraji jsou vymezeny 4 ptačí oblasti: Beskydy, Jeseníky, Poodří a Heřmanský stav - Poolší.

Na území města Frýdku-Místku se nacházejí EVL Řeka Ostravice, Niva Morávky a Palkovické hůrky, v blízkém okolí jsou schváleny jako EVL lokality Hukvaldy, Paskov, Pilíky a Václavovice-pískovna. Lokality budou vyhlášeny jako maloplošné zvláště chráněné území – většinou jako přírodní památka nebo přírodní rezervace.

EVL Hukvaldy

Kód lokality:	CZ0813447
Katastrální území :	Myslík, Sklenov
Rozloha:	200,2797 ha
Nadmořská výška:	312 - 516 m n. m.
Předmět ochrany:	páchník hnědý *(Osmoderma eremita)*
Navrhovaná kategorie ochrany:	přírodní památka

Obora Hukvaldy s velkým množstvím starých stromů je významnou lokalitou ohroženého brouka páchníka hnědého.

1. Brouk páchník hnědý.

Lokalita zahrnuje území současné přírodní památky Hradní vrch Hukvaldy s bukovými porosty ve stáří 160 – 240 let, mladší bučiny na východním úbočí vrchu Kazničov, louky v nivě řeky Ondřejnice a přírodně krajinářsky upravené plochy uprostřed obory. V dutinách

starých stromů se vyvíjejí larvy brouka páchníka hnědého. Velmi staré stromy a ponechané padlé kmeny však hostí celou řadu dalších vzácných a ohrožených druhů organizmů.

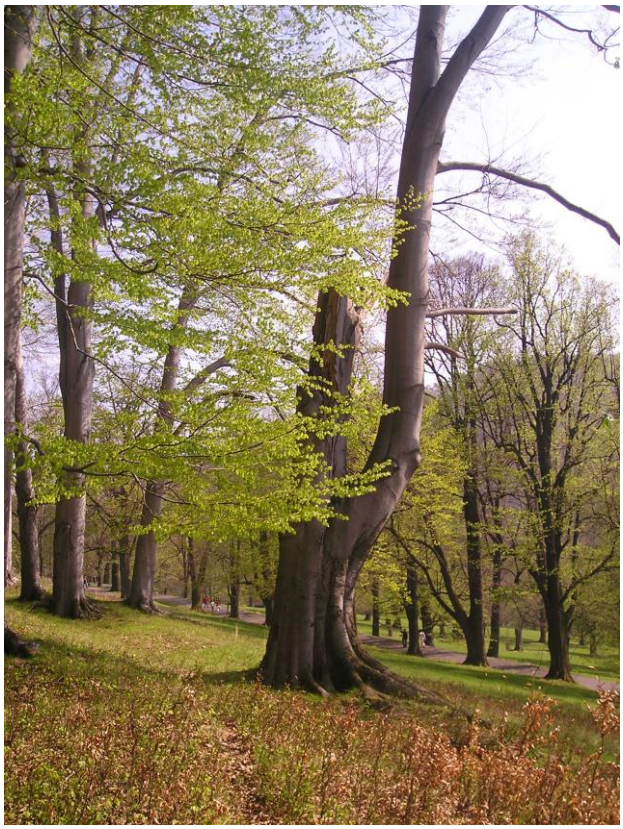

2. Torzo starého buku v parkově upravené části.

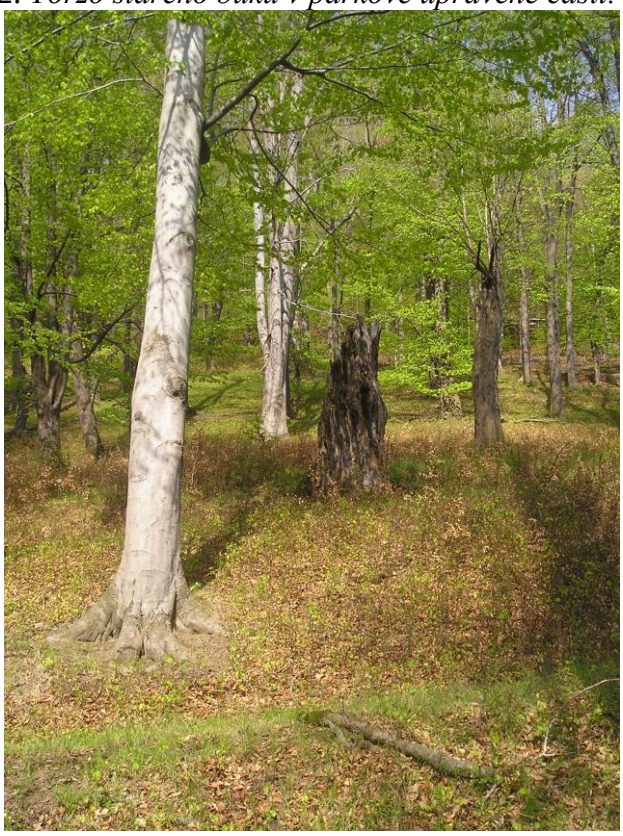

3. Staré stromy a ponechaná torza hostí řadu vzácných a ohrožených druhů.

EVL Niva Morávky

Kód lokality:	CZ0810004
Katastrální území :	Dobrá u Frýdku-Místku, Frýdek, Nižní Lhoty, Nošovice, Raškovice, Skalice u Frýdku-Místku, Staré Město u Frýdku-Místku, Vyšní Lhoty
Rozloha:	367,3621 ha
Nadmořská výška:	300-438 m n.m.
Navrhovaná kategorie ochrany:	národní přírodní památka (část), přírodní památka (část)
Předmět ochrany:	- alpínské řeky a jejich dřevinná vegetace s židoviníkem německým *(Myricaria germanica)* - dubohabřiny asociace *Galio-Carpinetum* - smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy

Niva přirozeného divočícího toku řeky Morávky mezi obcemi Raškovice a Staré Město. Zahrnuje území dnešní národní přírodní památky Skalická Morávka, přírodní památky Profil Morávky a řeku a její doprovodné lesní porosty mezi těmito dvěma maloplodými zvláště chráněnými územími a lesy na úbočích Skalické Strážnice a Vrchů. Unikátní je divočící řeka se štěrkovými náplavy s židoviníkem německým a dalšími vzácnými druhy organismů. Cenné jsou také doprovodné lesní porosty, převládají jasanovo-olšové luhy v mnoha podobách, od vrbo-topolových olšin, téměř čistých olšin s olší šedou až po porosty s vysokým zastoupením jilmů a dalších druhů tvrdého luhu.

4. Divočící Morávka se štěrkovými náplavy.

5. Čerstvé štěrkové lavice jsou významným stanovištěm vzácných a ohrožených druhů.

6. Vedle hlavního toku se vytvářejí tiché tůně.

7. Ve Skalici na Kamenci na úbočí kopce Vrchy se vyskytuje vzácná zapalice žluťuchovitá.

8. V podrostu lesa roste nezelená orchidea hlístník hnízdák.

EVL Palkovické hůrky

Kód lokality:	CZ0810031
Katastrální území :	Chlebovice, Myslík, Palkovice, Rychaltice, Sklenov
Rozloha:	131,5443 ha
Nadmořská výška:	421 - 613 m n. m.
Předmět ochrany:	- bučiny asociace Asperulo-Fagetum (květnaté bučiny) - lesy svazu Tilio-Acerion na svazích, sutích a roklích (suťové lesy)
Navrhovaná kategorie ochrany:	přírodní rezervace

Výrazně členité území s několika protékajícími, zaříznutými vodotečemi je součástí většího lesního komplexu s převažujícími květnatými bučinami. Na lokalitě se vyskytují acidofilní bučiny a na exponovaných stanovištích pak suťové lesy. Lesní porosty s přirozenou druhovou skladbou jsou poměrně zachovalé. Součástí lokality je přírodní rezervace Palkovické hůrky.

9. Bučiny na Palkovických hůrkách.

EVL Paskov

Kód lokality:	CZ0813463
Katastrální území:	Paskov
Rozloha:	16,8559 ha
Nadmořská výška:	257 m n. m.
Předmět ochrany:	páchník hnědý *(Osmoderma eremita)*
Navrhovaná kategorie ochrany:	přírodní památka

Přírodně krajinářský park u zámku v Paskově se starým solitérními stromy, hlavně lípami, duby, javory a buky, je významnou lokalitou brouka páchníka hnědého. V polorozloženém dřevě (trouchu) v dutinách velmi starých stromů se vyvíjejí larvy tohoto ohroženého druhu.

10. Solitérní staré duby s dutinami jsou biotopem páchníka hnědého.

11. Přírodně krajinářské úpravy parku.

EVL Pilíky

Kód lokality:	CZ0813464
Katastrální území:	Hrabová
Rozloha:	11,9328 ha
Nadmořská výška:	245 - 246 m n. m.
Předmět ochrany:	hořavka duhová západní *(Rhodeus sericeus amarus)*
Navrhovaná kategorie ochrany:	přírodní památka

V soustavě vodních nádrží asi 300 m severozápadně od dolu Paskov, původně odkališť dolu, žije rybka hořavka duhová západní. Jedná se o nejcennější lokalitu hořavky duhové v Povodí Odry. Rybka je zajímavá tím, že jikry klade dlouhým kladélkem do plášťové dutiny mlžů (např. škeble rybniční), kde se plůdek vyvíjí a škebli opouští až po čtyřech týdnech. Lokalita je také významným útočištěm vodního ptactva.

12. Hořavka duhová západní.

13. Rákosiny jsou důležité pro některé vodní ptáky.

14. Pilíky – celkový pohled, na hladině morčák velký.

EVL Řeka Ostravice

Kód lokality:	CZ0813462
Katastrální území:	Baška, Frýdek, Hodoňovice, Kunčičky u Bašky, Lískovec u Frýdku - Místku, Místek, Paskov, Řepiště, Staré Město u Frýdku - Místku, Sviadnov, Žabeň
Rozloha:	47,5950 ha
Nadmořská výška:	248 - 317 m n. m.
Předmět ochrany:	vranka obecná *(Cottus gobio)*
Navrhovaná kategorie ochrany:	přírodní památka

Úsek řeky Ostravice od jezu v Hodoňovicích po ústí říčky Olešné na hranicích Paskova a Vratimova byl sice technicky upraven, ale řeka si i ve vymezeném korytu vytváří přirozenou strukturu dnových sedimentů, vytváří nové štěrkové lavice i hlubší tůně. Na čistou proudící vodu a kamenité dno je vázána ohrožená vranka obecná.

Z chráněných druhů jsou v řece dále zaznamenány kriticky ohrožený rak říční a na vhodných, proudově klidných místech, zejména mezi Frýdkem-Místkem a Frýdlantem nad Ostravicí, kde se ukládá jemný sediment, rovněž kriticky ohrožená mihule potoční. Součástí evropsky významné lokality jsou také velmi cenné vrbové křoviny štěrkových náplavů (s výjimkou toků Morávka, Olše a Ostravice se na území ČR jinde téměř nevyskytují) a doprovodné lužní lesy s převahou druhů měkkého luhu. Na štěrkové lavice je vázán i kriticky ohrožený druh trávy třtina pobřežní.

15. Vranka obecná.

16. Zarůstající štěrková lavice a okolní měkký luh. Na starší takto zarostlé štěrkové lavici se vzácné druhy rostlin a živočichů nevyskytují.

17. Na štěrkových lavicích Ostravice roste ještě poměrně hojně kriticky ohrožený druh trávy třtiny pobřežní. V rámci ČR se vyskytuje hojněji pouze v Pobeskydí.

18. Občas lze u břehu spatřit nehojný zevar vzpřímený s květy uspořádanými do kulovitých hlávek.

19. Na devětsilu na mokrých místech okolo řeky parazituje nápadná záraza rusá.

Pro zachování těchto cenných a ohrožených ekosystémů a na ně vázaných druhů rostlin a živočichů mají existenční význam periodické a epizodické povodně. Na příkladu kriticky ohroženého druhu trávy třtiny pobřežní lze dokumentovat strategii těchto druhů. Třtina pobřežní roste především na štěrkových náplavách, které jsou plně osluněny. Pokud dojde k zastínění rozvojem dřevin, na lokalitě vyhyne. Na řece Ostravici se jedná o ještě poměrně hojně rostoucí druh, ovšem kromě horních úseků Ostravice, Morávky a Olše se jinde v ČR vyskytuje pouze na 3 jiných místech (horní toky Labe, Jizery a Divoké Orlice). V minulých letech se prováděl monitoring jejího výskytu v EVL Řeka Ostravice a vliv povodně na její výskyt. Podrobným výzkumem bylo v roce 2009 zjištěno celkem 115 populací třtiny pobřežní, po povodni v květnu 2010 klesl počet na pouhých 8 populací. Již v průběhu první poloviny roku 2011 bylo ovšem zjištěn velký nárůst, a to na 112 populací. Dokumentuje to schopnost třtiny pobřežní (a všech druhů s podobnými nároky) schopnost velmi rychle nahradit ztráty, způsobené povodní. Pokud k povodni nedojde, štěrkové lavice zarostou dřevinami a tyto druhy v zástinu rychle vymizí. Za pozornost stojí, že tato kriticky ohrožená tráva má 7-10 populací přímo ve středu města Frýdku-Místku.

EVL Václavovice – pískovna

Kód lokality:	CZ0813475
Katastrální území:	Šenov u Ostravy, Václavovice u Frýdku - Místku
Rozloha:	6,8600 ha
Nadmořská výška:	244 - 278 m n. m.
Předmět ochrany:	čolek velký *(Triturus cristatus)*
Navrhovaná kategorie ochrany:	přírodní památka

20. Větší jezírko uprostřed lokality.

Území staré opuštěné pískovny s několika vodními nádržemi a postupně přirozeně zarůstající dřevinami. Nádrže jsou mělké a mají čistou vodu. Jde o velmi významnou lokalitu výskytu a rozmnožování kriticky ohroženého čolka velkého. Je zde nejvyšší známá koncentrace dospělců v regionu. Významná je i místní populace kuňky ohnivé. V lokalitě se rozmnožují i jiné druhy žab.

21. Bohatá vegetace, keřový podrost a ponechané padlé kmeny jsou pro lokalitu charakteristické.

Kudy tam:

EVL Hukvaldy

Lokalita je dobře přístupná z parkoviště a zastávky autobusů „Hukvaldy hotel“ po značené naučné stezce „Janáčkův chodníček“. V první polovině trasy oborou máme vlevo PP Hradní vrch Hukvaldy a vlevo krajinářsky upravenou část obory, v druhé půlce máme vlevo údolí s rybníkem a nivou Ondřejnice, vpravo prudké svahy vrchu Kazničov. V oboře je pohyb mimo cesty zakázán!

Doprava:

Autobus: příměstská linka z Frýdku-Místku do zastávky „Hukvaldy hotel“, odtud po trase naučné stezky Hradní vrch, a nebo po první části trasy Janáčkův chodníček.

Auto: do Hukvald na centrální parkoviště pod hotelem a dále viz výše.

Pěšky: turistická modře značená cesta z Frýdku-Místku od vlakového nádraží nebo po trase naučné stezky Hůrky, která začíná u hráze přehrady Olešná (první polovina stezky vede po modré trase) přes Palkovické hůrky až do Hukvald k oboře. Lze také na Kubánkově odbočit na trasu naučné stezky Janáčkův chodníček (tj. po žluté turistické trase), která prochází celou oborou ve směru od Kozlovic.

EVL Niva Morávky

Lokalita je dobře přístupná, zahrnuje území národní přírodní rezervace Skalická Morávka, přírodní památky Profil Morávky a území mezi nimi, tj. tok Morávky a okolní lužní lesy a k tomu lesní porosty na svazích přilehlých kopců Vrchy (433 m n.m.) a Skalická Strážnice (438 m n.m.).

Doprava: NPP Skalická Morávka a PP Profil Morávky je doprava popsána tam.

Autobus: Městskou linkou č. 8 do stanice „Skalice-U vrby“, odtud po modré turistické trase na Kamenec k „Zanzibaru“, a dále pokračovat po trase naučné stezky „Okolo Morávky ve Skalici“, která končí na Záhoří, odkud jede zpět městská linka č. 8.

Auto: Auto lze nechat ve Skalici na Kamenci u restaurace Zantibar a odtud pokračovat po trase naučné stezky„Okolo Morávky ve Skalici“. Ze Záhoří, kde naučná stezka končí, vede po levém břehu pěší trasa zpět k Zanzibaru.

Vlak: Do stanice Dobrá a přímo proti nádražní budově vede místní komunikace na Kamenec, kde za mostem začíná trasa naučné stezky „Okolo Morávky ve Skalici“. Na konci u tabule č. 10 vede lávka přes řeku. Za řekou, po pravém břehu řeky, vede pěšina až do Dobré k nádraží.

Pěšky: Okolo Morávky oboustranně řeky vedou dobře schůdné pěší cesty. Střední část EVL je nejlépe přístupná po trase naučné stezky „Okolo Morávky ve Skalici“. Ze Záhoří, kde naučná stezka končí, vede po levém břehu pěší trasa zpět do Frýdku-Místku, nebo lze použít městský autobus č. 8.

EVL Palkovické hůrky

Lokalita se nachází mezi vrcholy Kabátice, Kubánkov a Babí hora v nejvyšší části Palkovických hůrek, její součástí je i PR Palkovické hůrky. Lokalita je od veřejné dopravy značně vzdálená.

Doprava:

Autobus: Lze použít městskou linku č. 5 do zastávky „Chlebovice-kostel“, odtud po žluté turistické trase až k lokalitě „U Kociána“ v místě tabule č. 15 naučné stezky Hůrky, kde území EVL začíná, a odtud pokračovat po trase naučné stezky.
Lze použít linku příměstské dopravy do Kozlovic, vystoupit v zastávce „Myslík-kaple“ a odtud pěšky vpravo strmě stoupající úzkou asfaltkou až na vrcholovou část, kde v blízkosti vrcholu Kubánkova přetíná modrou turistickou trasu a po ní směrem na Hukvaldy nebo naopak ke Kociánovi a dolů po žluté do Chlebovic.

Auto: Ze silnice z Hukvald do Kozlovic, v místě kde je hukvaldská rybárna, odbočit vlevo do údolí Rybského potoka a kde asi po 1 km začíná zákaz vjezdu. Odtud dále pěšky po téže asfaltové lesní cestě, která asi po 800 m prochází rezervací a pokračuje na osadu Hůrky II, území EVL končí v blízkosti křížení turistické trasy a cesty k rozhledně na Kabátici.

Pěšky: Modrá turistická trasa i trasa naučné stezky Hůrky procházejí přímo prostorem evropsky významné lokality.

EVL Paskov

Lokalita je dobře přístupná, leží přímo ve středu města Paskova u zámku.

Doprava:

Autobus: Všechny příměstské linky směr Paskov (a Ostrava), do zastávky „Paskov-U hřbitova“ a odtud asi 400 m směrem do středu města ulicí Kirilovovou až k zámku.

Auto: Do středu Paskova, kde je u Městského úřadu i nákupního střediska parkoviště cca 50 m od zámku.

Pěšky: Po cestě vedoucí po levém břehu těsně kolem řeky Ostravice přes území Sviadnova a Žabně až do Paskova, kde asi 120 m za mostem železniční vlečky do Biocelu odbočíme z nábřeží vlevo do ulice Železniční, která nás dovede až k zámku.

EVL Pilíky

Lokalita není dobře přístupná, leží sice v blízkosti veřejné dopravy, ale bezprostřední okolí nádrží je obtížně přístupné.

Doprava:

Autobus: Příměstská linka směr Důl Paskov, zastávka „Důl Paskov“. Odtud cca 300 m po hlavní komunikaci ve směru Hrabová až k počátku stromového porostu po levé straně, kde je uzavřená brána do areálu podniku. Podél oplocení areálu vede pěšina až k lokalitě. Vodní plocha je na druhém břehu potůčku (odvodňovací kanál), který je však možno na několika místech bezpečně přeskočit a tak se dostat až ke břehu nádrže.

Auto: Autem lze dojet až na parkoviště u dolu Paskov a odtud viz výše. Lze také pokračovat po silnici I/56 až na rozcestí do Mitrovic, zde odbočit vpravo a hned v křižovatce je odbočka vlevo k několika domům. Na tu je třeba odbočit a zaparkovat asi 50 m od křižovatky, odtud vede vpravo cesta přes potok Ščučí k lokalitě, která je od silnice asi 200 m daleko.

Pěšky: K lokalitě z Frýdku-Místku nevede žádná turistická značená ani bezpečná neznačená pěší trasa.

EVL Řeka Ostravice

Lokalita je dobře přístupná po celé délce. Část leží přímo ve středu města Frýdku-Místku. V celé délce vede pěší dobře schůdná trasa od Hodoňovic až po Paskov po levém břehu řeky, po pravém břehu jen od Hodoňovic po Lískovec.

Doprava:

Autobus: Městská linka č. 7 do zastávky „Nádraží-Lískovec“. Příměstská linka do Hodoňovic (zastávky „Kunčičky-škola“, „Kunčičky-požární zbrojnice“ a „Hodoňovice-Kamenec“), které jsou v blízkosti řeky, nebo příměstská linka směr Důl do Paskov, zastávka „Paskov-podchod“ odtud ulicí Bělská a Národního odboje k řece Ostravici.

Auto: Autem lze dojet až do blízkosti řeky – Hodoňovicích-Kamenci u splavu a u lávky do Pržna, v Kunčičkách u hlavního silničního mostu a u lávky k nádraží Baška, ve Frýdku-Místku ulice U Splavu, Na Poříčí, Riegrova, Hálkova, Fügnerova a Křižíkova, ve Sviadnově ulice Ulička, Ke Splavu, Nábřeží a Nádražní a v městě Paskově ulice Nádražní a Národního odboje.

Pěšky: Z Frýdku-Místku vede přímo po levém břehu řeky Ostravice severně schůdná cesta přes Žabeň až do Paskova a jižně přes Kunčičky až do Hodoňovic-Kamence. Celá trasa je sjízdná i na kole.

EVL Václavovice pískovna

Lokalita je dobře přístupná, leží v obci Václavovice u hranic s městem Šenovem v údolí Frýdeckého potoka nedaleko silnice Frýdek-Místek – Šenov, v blízkosti ulice K Pískovně v délce asi 500 m od ní proti proudu Frýdeckého potoka.

Doprava:

Autobus: Příměstská linka do Havířova do zastávky „Šenov-Lapačka“, z té se vrátit asi 50 m zpět a odbočit vpravo (ve směru od Frýdku-Místku tedy vlevo) do ulice K Pískovně, lokalita se nachází 100 m vlevo od této místní komunikace přes louku, v údolí na břehu Frýdeckého potoka je naučná tabule.

Auto: Ze silnice Frýdek-Místek – Šenov odbočit asi 150 m za označením obce Šenov vlevo do ulice K Pískovně, kde lze u naučné tabule zastavit.

Pěšky: K lokalitě z Frýdku-Místku nevede žádná turistická značená ani bezpečná neznačená pěší trasa. Lokalitou prochází naučná stezka města Šenova „Velký okruh“.

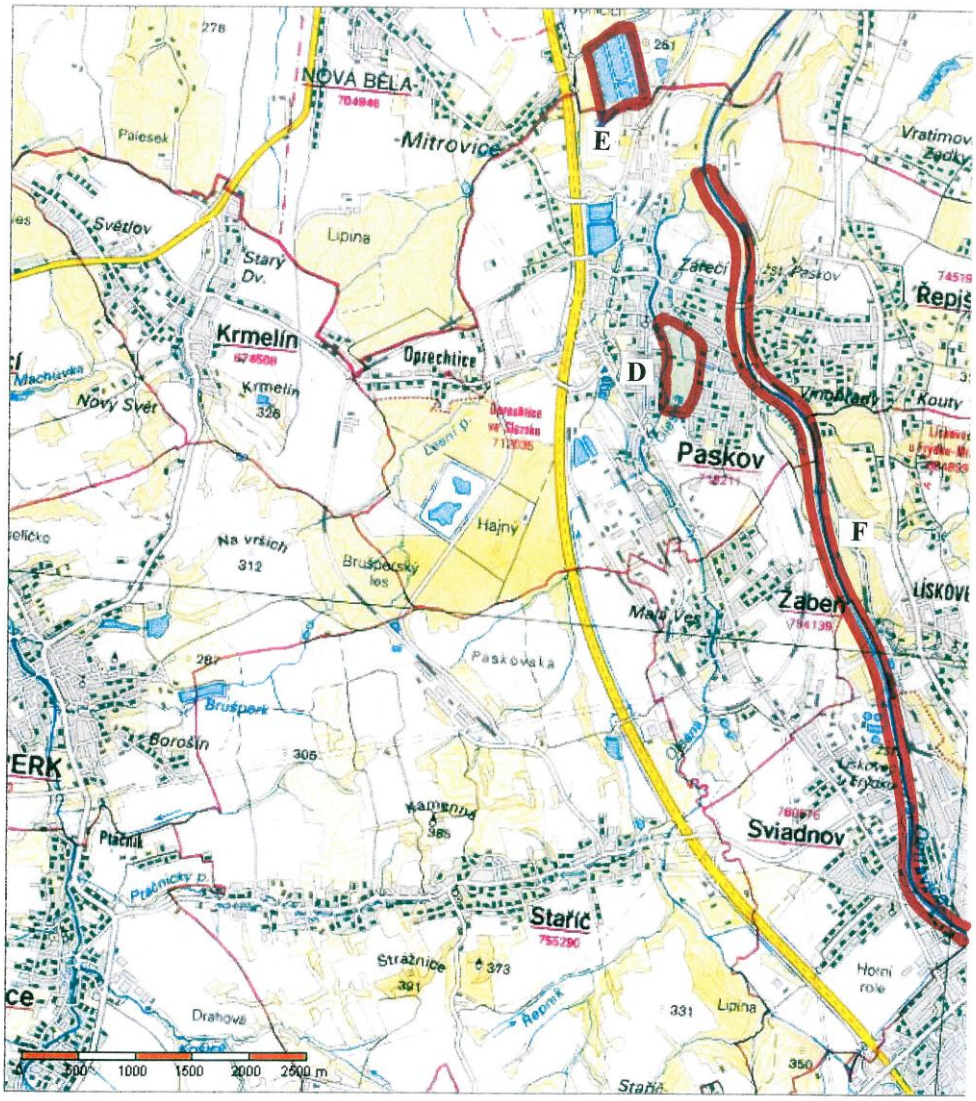

10. Soustava Natura 2000

A	**EVL Hukvaldy**
B	**EVL Niva Morávky**
C	**EVL Palkovické hůrky**
D	**EVL Paskov**
E	**EVL Pilíky**
F	**EVL Řeka Ostravice**
G	**EVL Václavovice pískovna**

10. Soustava Natura 2000

A EVL Hukvaldy
B EVL Niva Morávky
C EVL Palkovické hůrky
D EVL Paskov
E EVL Pilíky
F EVL Řeka Ostravice
G EVL Václavovice pískovna

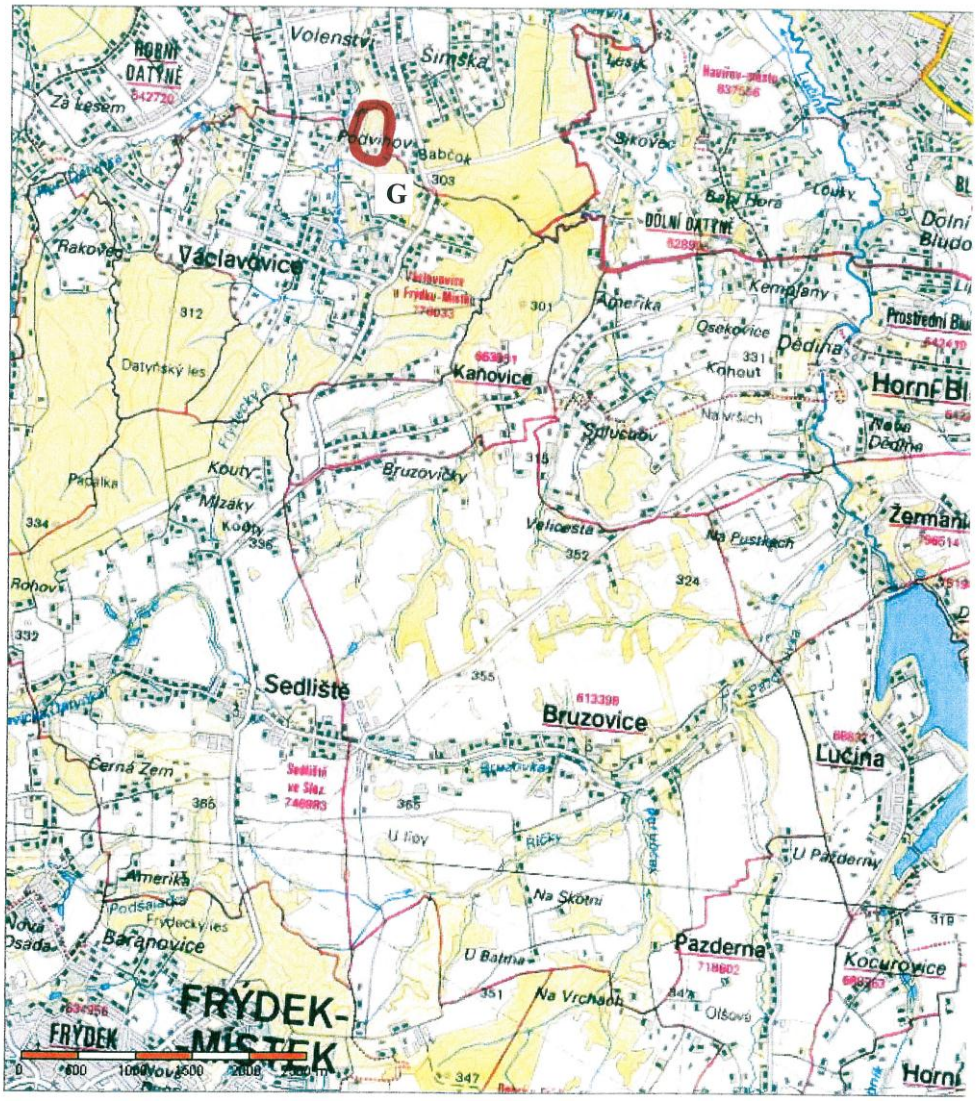

10. Soustava Natura 2000

A EVL Hukvaldy
B EVL Niva Morávky
C EVL Palkovické hůrky
D EVL Paskov
E EVL Pilíky
F EVL Řeka Ostravice
G EVL Václavovice pískovna

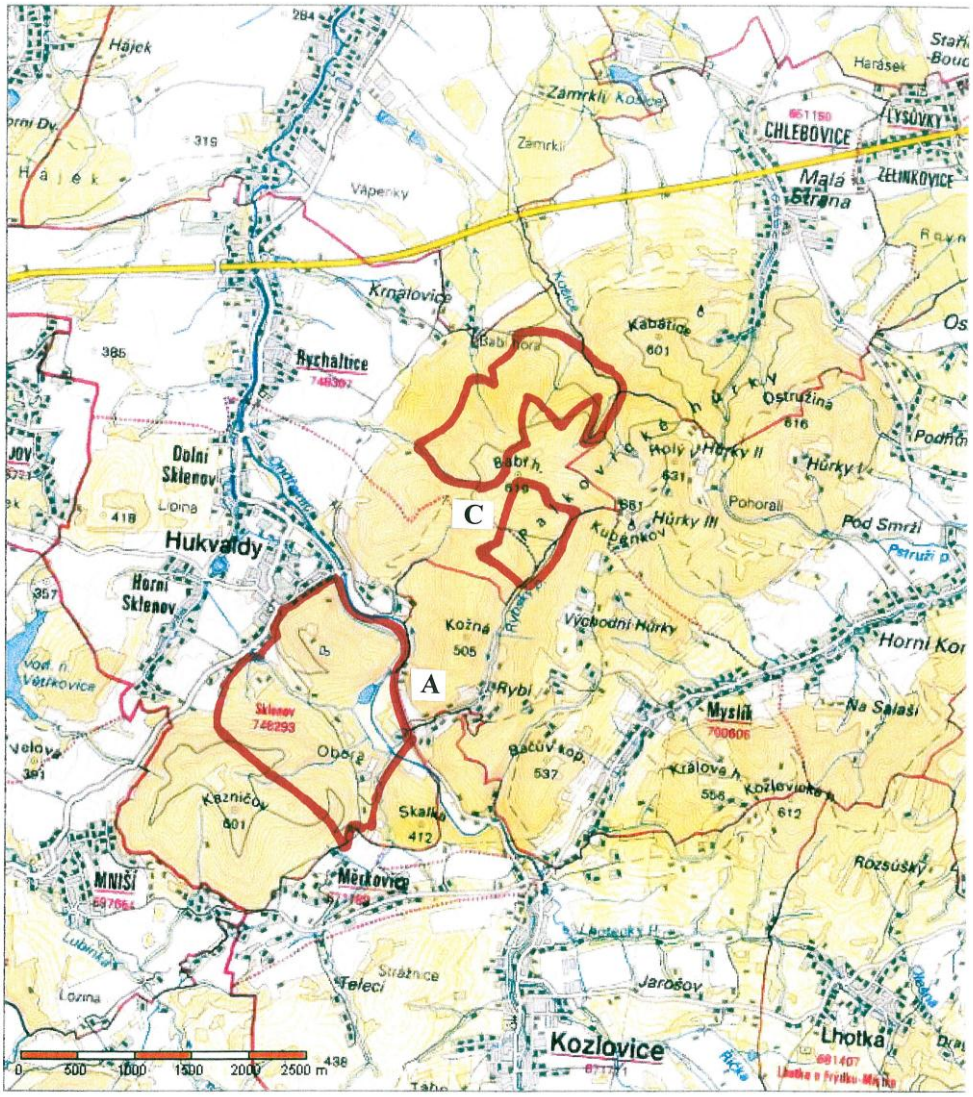

10. Soustava Natura 2000

A EVL Hukvaldy
B EVL Niva Morávky
C EVL Palkovické hůrky
D EVL Paskov
E EVL Pilíky
F EVL Řeka Ostravice
G EVL Václavovice pískovna